

Justyna Groblińska
Uniwersytet Łódzki

**Pozytywne i negatywne wartościowanie piłkarskich postaw
w dyskursie kibiców i dziennikarzy
na włoskich i polskich portalach internetowych
– na przykładzie wybranych tekstów o Kamilu Gliku**

Celem artykułu jest zbadanie aksjologizacji w polskich i włoskich tekstach dotyczących faulu Kamila Glika na Emanuele Giaccherinim w meczu FC Torino–Juventus Turyn. Analizowany jest punkt widzenia podmiotu zbiorowego, jakim są w tym przypadku polscy i włoscy kibice oraz dziennikarze. Badaniu zostało poddanych pięć tekstów polskich, dziesięć włoskich oraz treść włoskiego utworu hip-hopowego skomponowanego na cześć Kamila Glika, który został poniżej zamieszczony w całości wraz z tłumaczeniem na język polski. Zebrany materiał to teksty opublikowane w latach 2012–2017 na polskich i włoskich stronach internetowych. Są to artykuły w całości lub częściowo komentujące wyżej wspomniany faul, będący punktem wyjścia do tego badania. Na ich podstawie można dowiedzieć się, jakie wartości są cenione lub deprecjonowane w dyskursie piłkarskim oraz jak oceniane przez polskie i włoskie media są zarówno boiskowe przewinienie, jak i ogólna postawa polskiego piłkarza.

Wielokrotnie i różnorodnie definiowany dyskurs w przypadku tej analizy mógłby zostać określony jako zbiór tekstów powstałych w wyniku konkretnego wydarzenia sportowego, jakim był faul Glika na Giaccherinim w derbach Turynu (Grochala 2016b: 83–85). Jest to dobry punkt wyjścia do analizy aksjologizacji w dyskursie sportowym, ponieważ teoretycznie kontrastuje on z postrzeganiem piłkarza jako bohatera. Jakie czynniki decydują o pozytywnym bądź pejoratywnym postrzeganiu piłkarza i czym się różni obraz Polaka w mediach polskich oraz włoskich – to pytania, na które ma odpowiedzieć niniejsze badanie.

Polscy kibice znani są na całym świecie z wyjątkowo dużego wsparcia, jakiego udzielają swoim sportowym idolom. Wielu Polaków darzy uznaniem takich sportowców, jak: Adam Małysz, Kamil Stoch, Justyna Kowalczyk czy Agnieszka Radwańska. Są to jedynie przykładowe nazwiska będące synonimami

sportowego sukcesu w Polsce i na arenie międzynarodowej. Jest wielu sportowców reprezentujących różne dyscypliny, którzy odnoszą sukces i podczas sportowych zmagani mogą liczyć na wsparcie kibiców. Polacy kibicują także chętnie drużynom sportowym – zarówno tym lokalnym, jak i reprezentacjom naszego kraju. W ostatnim czasie obserwuje się większe zainteresowanie i tworzenie się silniejszej więzi pomiędzy polskimi kibicami a reprezentacją Polski w piłce nożnej. Polscy piłkarze coraz lepiej radzą sobie w rozgrywkach międzynarodowych zarówno w reprezentacji, jak i indywidualnie. Wielu Polaków kibicuje takim gwiazdom futbolu jak na przykład Robert Lewandowski, Wojciech Szczęsny czy Grzegorz Krychowiak. Fani sportu śledzą poczynania swoich idoli nie tylko w Polsce i w reprezentacji, lecz także w zagranicznych klubach.

Jednym z członków kadry obecnej piłkarskiej reprezentacji Polski jest Kamil Glik. To uznany obrońca urodzony w Jastrzębiu-Zdroju, który rozpoczął swoją karierę w Piaście Gliwice, a obecnie jest zawodnikiem AS Monaco¹. To piłkarz słynący ze swojego oddania grze. Punktem przełomowym w jego karierze było przejście do drugoligowego włoskiego klubu FC Torino, z którym Polak awansował do Serie A (najwyższej klasy rozgrywkowej we włoskiej piłce nożnej, odpowiednika polskiej Ekstraklasy). Polskie i włoskie media niejednoznacznie oceniały jego postawę w trakcie gry. Dobrym przykładem, a zarazem wyjściowym dla niniejszego artykułu, kontrowersyjnego zachowania polskiego bohatera jest faul na Emanuele Giaccherinim w derbowym meczu FC Torino z Juventusem Turyn, który odbył się 1 grudnia 2012 roku. Za to przewinienie Polak otrzymał czerwoną kartkę i musiał opuścić boisko. Po tym wydarzeniu w polskich i włoskich mediach pojawiły się liczne artykuły komentujące i relacjonujące to starcie.

W przeanalizowanym materiale ewidentnie rysuje się system wartości obowiązujący w sporcie, a dokładnie w świecie piłki nożnej. Aksjologizacja jest bardzo zauważalna, co stoi w opozycji do tezy przedstawionej przez Beatę Grochałę, według której medialny dyskurs sportowy w niedużym stopniu obejmuje elementy aksjologii. Badaczka doszukuje się wprawdzie aksjologizacji w postaci oceny gry zawodników oraz wartościowania ojczyzny czy klubu (Grochala 2016a: 206–207²), ale – jak zostanie to wykazane poniżej – jest to tylko namiastka zjawisk podlegających aksjologizacji w medialnym dyskursie sportowym.

Nie bez przyczyny do badania zostały wybrane artykuły, które choćby częściowo nawiązują do faulu popełnionego przez Kamila Glika na Emanuele Giaccherinim. Polski piłkarz słynie z oddania grze oraz waleczności, co powinno charakteryzować każdego obrońcę, ale i z brutalności, która nie jest oceniana jednoznacznie. W słynnym faulu na Giaccherinim piłkarz trafił przeciwnika w kostkę, co z pewnością nie było przepisowym zagranieniem. Pięć lat później, 9 maja 2017 roku, falę różnych reakcji wywołał faul polskiego obrońcy na Gonzalu Higuainie w meczu AS Monaco z Juventusem Turyn. Tym razem Polak wykonał nieprzepisowe kopnięcie w udo przeciwnika, lecz sędzia tego

¹ Dane z 11.09.2018.

² Warto jednak dodać, że autorka dostrzega dużo więcej elementów wartościujących w dyskursie sportowym rozumianym przede wszystkim jako komentarz sportowy (Grochala 2010: 105–115).

nie zauważył i faul nie został odnotowany. Mimo takich kontrowersyjnych sytuacji Glik uznawany jest przez kibiców za walecznego zawodnika, który nigdy się nie poddaje. Zarówno w Polsce, jak i we Włoszech określany jest mianem bohatera czy kapitana (*il capitano*)³. Można zaryzykować tezę, iż kibice Torino są bardziej przywiązani do swojego byłego gracza niż polscy kibice reprezentacji, mimo że również bardzo go cenią. Silny związek Włochów z Polakiem wynika zapewne z faktu, iż przez kilka lat regularnie występował w rozgrywkach Serie A. W związku z tym analizowane teksty pochodzą z polskich i włoskich źródeł internetowych.

By poznać przedmiot i specyfikę wartościowania w zebranych materiale, należy zacząć od przyjrzenia się samym określeniom faulu Glika i synonimicznym sformułowaniom odwołującym się bezpośrednio do tego przewinienia. Zostały one podzielone na pięć kategorii: grupa określił cytowanych z tekstów polskich mających charakter neutralny, polskie środki wartościujące negatywnie oraz włoskie sformułowania neutralne, pozytywne, negatywne. W materiale nie znaleziono polskich środków językowych wartościujących pozytywnie faul piłkarza. Środki wartościujące faul Kamila Glika na Emanuele Giaccherinim ukazuje poniższy schemat (w nawiasach podano oryginalne włoskie sformułowania).

Środki waloryzujące w polskich tekstach:

a) neutralne:

- faul na Giaccherinim,
- odbił na twoich ochraniaczach,
- ta czerwona kartka;

b) negatywne:

- akt przemocy (AG⁴),
- bezmyślny atak,
- brutalny faul (2⁵),
- brutalny wślizg,
- działał z pełną premedytacją (AG),
- gdyby Giaccherini nie miał szczęścia, piłkarz Torino złamałby mu nogę (AG),
- mógł złamać Emanuele nogę (AG),
- równo z trawą wyciął,
- takie wejście mogłoby doprowadzić do złamania kolana (AG),
- zaatakował jednak nakładką nogę.

³ *Kapitan* to nie tylko zwykłe określenie funkcji, jaką pełnił Polak w FC Torino, lecz także podkreślenie wyrazu szacunku, jakim darzą go tamtejsi kibice. Polak został pierwszym zagranicznym kapitanem w historii tej drużyny w wyniku nacisków kibiców FC Torino na klub. Polak imponował im swoją grą tak bardzo, że nie wyobrażali sobie w tej roli nikogo innego. Jest to funkcja tym ważniejsza, że na barkach kapitana spoczywa obowiązek, a zarazem honor odczytania nazwisk piłkarzy FC Torino poległych w katastrofie lotniczej, do której doszło 4 maja 1949 roku. O szacunku, jakim darzony jest był już kapitan Torino wśród kibiców drużyny (Stanowski 2015).

⁴ Skrótom AG oznaczono przytaczane w tekstach wypowiedzi agenta Emanuele Giaccheriniego.

⁵ Wartości w nawiasach oznaczają liczbę powtórzeń danego sformułowania.

Środki waloryzujące we włoskich tekstach:

- a) neutralne:
 - faul na Giaccherinim (*fallo su Giaccherini*),
 - jego wejście (*la sua entrata*⁶),
 - tamto wejście (*quell'entrata*);
- b) pozytywne:
 - tamto bajeczne wejście (*quell'entrata (...) favolosa*);
- c) negatywne:
 - agresywny wślizg w nogi Giaccheriniego (*un'entrataccia su Giaccherini*),
 - coś niepojętego (*l'imponderabile*),
 - faul eliminujący z gry [atakującego – przyp. J.G.] (*fallo da espulsione*),
 - faul na czerwona kartkę (*fallo da rosso*),
 - faul, który został oceniony jako bardzo niebezpieczny, gdyż mógł wyrządzić poważną krzywdę środkowemu pomocnikowi, obecnie grającemu w Napoli, a Glika kosztował natychmiastowe wyrzucenie z boiska (*un fallo che fu giudicato molto pericoloso perché rischiava di far seriamente male al centrocampista oggi al Napoli, e che costò a Glik l'espulsione immediata*),
 - faulisko (*il fallaccio*),
 - ekstremalnie niebezpieczna interwencja, grożąca zmiążdżeniem więzadeł, których może nie będzie można odbudować (*un intervento di una gravità e pericolosità estrema che ha rischiato di spaccare i legamenti in maniera non ricomponibile*),
 - interwencja o nieprzewidywalnych skutkach (*un intervento spericolato ai danni*),
 - interweniuje bardzo groźnym wślizgiem wyprostowaną nogą w kostkę gracza *bianconerich*, przewracając go na ziemię (*interviene malissimo in scivolata, con tanto di piede a martello*⁷, *sulla caviglia del bianco-nero facendolo tracollare al suolo*),
 - okropne wejście (*una tremenda entrata*),
 - ostry atak (*tackle duro*),
 - powalająca interwencja (*un intervento scomposto*),
 - szal Glika (*follia Glik*),
 - tamta interwencja (*quell'intervento*),
 - wślizg wyprostowaną nogą w kostkę (*scivolata con piede a martello sulla caviglia*),
 - wyrządzenie dużej krzywdy (*far molto male*).

Już sama nierówność w liczbie polskich i włoskich podgrup może sugerować, iż w oczach Polaków to zachowanie piłkarza nie zasługiwało na pozytywną ocenę. Autorzy polskich tekstów przeważnie negatywnie oceniają postępowanie

⁶ Rodzaj gramatyczny włoskich określeń pozostawiono w oryginalnej postaci odnoszącej się do kontekstowych związków syntagmatycznych.

⁷ Pogrubienia jak w tekstach oryginalnych – fragmenty oznaczone wytłuszczonym drukiem również stanowią element wartościujący. Autor, eksponując wybrany element swojej wypowiedzi, dokonuje emfazy znaczenia i funkcji elementu językowego.

Polaka: eksplicitnie podają informację o faulu uzupełnioną przymiotnikiem wartościującym negatywnie jego opis (*brutalny faul, brutalny wślizg*); podkreślają brak rozważań (*bezmysłny atak*); powołują się na wypowiedzi agenta poszkodowanego zawodnika Juventusu, który krytykuje faul Glika, kładąc nacisk na ewentualny skutek wyrażony przypuszczeniami (*gdyby Giaccherini nie miał szczęścia, piłkarz Torino złamałby mu nogę; mógł złamać Emanuele nogę; takie wejście mogłoby doprowadzić do złamania kolana*); podkreślają świadome i negatywne intencje faulującego (*akt przemocy; działał z pełną premedytacją*). Jedynym jednoznacznie neutralnym określeniem w polskiej części materiału jest sformułowanie *faul na Giaccherinim* – odbiorca nie odczyta oceny nadawcy tego komunikatu, gdyż ma on charakter czysto informacyjny. *Odbił na twoich ochraniaczach* to fragment pytania postawionego przez dziennikarza prowadzącego wywiad z polskim obrońcą, które wywołuje odpowiedź nawiązującą do wydarzenia z 2012 roku (Stanowski 2015). Ze względu na to, iż zwrot rozmówcy Glika można by klasyfikować zarówno jako faktyczny eufemizm (który mógłby wyrażać rodzaj akceptacji zjawiska faulowania i przyzwolenia na nie), jak i jako delikatnie ironiczne sformułowanie (mające sugerować dezaprobatę tego typu boiskowych zachowań), niejasna aksjologiczna wartość tego komunikatu zdecydowała o jego neutralnej klasyfikacji. Również wyrażenie z zaimkiem wskazującym – *ta czerwona kartka* – w kontekście wypowiedzi samego Glika (Stanowski 2015) trudno jednoznacznie odczytać, ale ostatecznie sprawia ono wrażenie neutralnego.

We włoskich źródłach znaleziono jedną pozytywną ocenę faulu Glika ukrytą pod postacią przymiotnika *bajeczny*, semantycznie odwołującego się do fantazji, jaką wykazał się piłkarz, faulując przeciwnika. W kontekście całej wypowiedzi Pasquale Bruno (Vigo 2014) wślizg obrońcy Torino jest jednym z licznych dowodów na to, iż cechuje go szczerść podczas gry – chce wygrać i niczego nie udaje (w tekście postawa skontrastowana jest z hipokryzją Angela Ogbonny), co sytuuje się w hierarchii wartości autora wypowiedzi wyżej od brutalności. Tego typu wartościowanie ujawni się też w dużym stopniu w analizie określeń bezpośrednio dotyczących samego zawodnika. Podobnie jak w polskim materiale we włoskich tekstach trzykrotnie pojawiają się neutralne informacje o faulu: *faul na Giaccherinim, jego wejście, tamto wejście*. Ostatni przykład jest dowodem na to, jak cienka jest granica pomiędzy pozytywnym a negatywnym wartościowaniem w języku. Określenie *tamto wejście* (Vigo 2014) ma zgodnie z przyporządkowaniem wartość neutralną, natomiast już podobne wyrażenie (również zawierające zaimek wskazujący⁸), *tamta interwencja*, znajdujące się w innym kontekście, reprezentuje wartościowanie negatywne. Zaimek dokonuje tabuizacji niedozwolonego czynu, ale może jednocześnie stanowić o jego negatywnej ocenie.

Nie zaskakuje fakt, iż najlicniejszą grupę stanowią przykłady negatywnej oceny czynu Polaka. Szesnaście krytycznych określeń we włoskich mediach (licniejszych od polskich prawdopodobnie również ze względu na stosunek znalezionych do badania tekstów, tj. 33,3% polskich i 66,7% włoskich) może

⁸ Zaimek dokonuje tabuizacji faulu i dzięki niemu zostaje wypowiedziane implicytnie to, czego nadawca nie chce nadmienić wprost (Antelmi 2009: 82).

oznaczać logiczny brak akceptacji dla tego typu zachowań na boisku, ale i w niektórych przypadkach może stanowić o stronniczości autorów sympatyzujących z Juventusem (Iodice 2014⁹). Zabiegi językowe, jakich użyli Włosi do opisu zdarzenia, są różnorodne: użycie przymiotnika wartościującego negatywnie (na przykład *agresywny wślizg w nogi Giaccheriniego, okropne wejście*); rozbudowany opis, kładący nacisk na skutki zachowania Polaka (na przykład *faul eliminujący z gry [atakującego – przyp. J.G.]; faul na czerwonej kartkę; ekstremalnie niebezpieczna interwencja, grożąca zmiążdżeniem więzadeł, których możliwe, że nie będzie można odbudować*); sformułowanie wyrażające skrajny brak zrozumienia komentatora (*coś niepojętego*); posłużenie się negatywnie wartościującym sufiksem zgrubiającym –*accio (fallaccio ‘faulisko’)*; emfaza stanu, w jakim musiał znajdować się obrońca podczas faulu (*szał Glika*); dążące do obiektywizmu, aczkolwiek wskazujące na negatywny skutek zachowania, określenie (*wyurządzenie dużej krzywdy*). Warte uwagi jest jednokrotne użycie angielsko-włoskiej hybrydy w sformułowaniu *tackle duro* ‘ostry atak’ i zastąpienie włoskiego wyrazu *attacco*, co może sugerować chęć osłabienia negatywnego wartościowania popełnionego faulu.

Nie jest zapewne zaskakująca dominacja negatywnego wartościowania w ocenie faulu Kamila Glika, do którego doszło w derbach Turynu. Znaczące wydają się różnice w postrzeganiu faulu przez polskie i włoskie media – umiejętność znalezienia pozytywnego aspektu ataku przez Pasquale Bruno czy znacznie bogatsza, bardziej rozbudowana i ekspresywna reakcja Włochów na czyn Polaka, co może być spowodowane z jednej strony dystansem, jaki dzieli go od Włochów, ale i z drugiej bliskością, która łączy zawodnika włoskiego klubu z tamtejszymi kibicami i dziennikarzami. Można przypuszczać, że mniej liczne i bardziej spójne (a także często powołujące się jedynie na słowa agenta faulowanego piłkarza) polskie wypowiedzi mogą oznaczać większy dystans Polaków do zajścia, ale i mniejsze zainteresowanie wydarzeniem, do którego doszło za granicą w okresie, w którym Kamil Glik dopiero stawał się bardziej rozpoznawalny w Polsce.

W kontekście tekstów traktujących o faulu (a zatem zachowaniu zawodnika na boisku, na które przepisy gry nie pozwalają) warto przyjrzeć się obrazowi zawodnika, jaki rysuje się w tym samym materiale badawczym. Należy postawić pytanie, czy w tekstach przytaczających informację na temat nieprzepisowego zachowania piłkarza na boisku autorzy jednocześnie konsekwentnie wartościowali negatywnie Glika jako człowieka czy też w kontrastowy sposób ukazywali go pozytywnie. Środki wartościujące osobę i postawę Kamila Glika (w nawiasach podano oryginalne włoskie sformułowania) ukazują poniższy schemat o konstrukcji analogicznej do zestawienia określeń faulu piłkarza.

⁹ Więcej o punkcie widzenia i wartościowaniu (Siekiera 2014: 45–47).

Środki waloryzujące w polskich tekstach:

- a) neutralne:
 - defensor,
 - Glik (16),
 - Kamil Glik (8),
 - Kamil (6),
 - obrońca Torino,
 - Polak;
- b) pozytywne:
 - *il Capitano* (Kapitan) (WK),
 - nasz kapitan (WK),
 - wielki kapitan (WK);
- c) negatywne:
 - antybohater.

Środki waloryzujące we włoskich tekstach:

- a) neutralne:
 - były kapitan „Byków” (*capitano del Toro*),
 - były kapitan Glik (*l'ex capitano Glik*),
 - były kapitan Torino (*l'ex capitano del Torino*),
 - były zawodnik bordowych (*l'ex granata*) (2),
 - były zawodnik „Byków” (*ex Toro*),
 - Glik (31¹⁰),
 - grający obecnie w Monaco były gracz Torino (*ex Torino ora al Monaco*),
 - Kamil Glik (17¹¹),
 - Kamil Jacek Glik,
 - Kamil (2),
 - kapitan bordowych (*capitano granata*),
 - obrońca Monaco (*difensore di Monaco*),
 - Polak (*il polacco*),
 - polski obrońca (*il difensore polacco*) (2),
 - środkowy obrońca bordowych (*il centrale granata figura*);
- b) pozytywne:
 - brutalny kiedy trzeba (*ruvido quando serve*),
 - Byk (Toro¹²) (2),
 - doceniany za charakter i bezczelność interwencji, często na granicy rozsądku, a czasami nawet poza jego granicami (*che ne apprezzerà il carattere e la fierrezza degli interventi spesso al limite del consentito, a volte oltre*),
 - Glik Morderca (*Assassin's Glik*),
 - hardkor (*hardcore*),

¹⁰ Podana liczba nie obejmuje powtórzeń pojawiających się w tekście piosenki, która jest jednym z analizowanych tekstów.

¹¹ Jak wyżej.

¹² *Toro* – wł. 'byk', określenie zawodnika FC Torino, odwołujące się do nazwy klubu będącej efektem transonimizacji, a zatem użycia nazwy miasta w nazwie drużyny piłkarskiej; nazwa Torino kojarzona jest z włoskim apelatywem *il toro* oznaczającym 'byka'.

- jeden z najbardziej pożądaných obrońców w Europie (*tra i difensori più ambiti d'Europa*),
 - nasz KAMIL (*Kamillone nostro*),
 - nasz (*il nostro*),
 - o złotym sercu skrytym pod twardą skorupą (*con un cuore d'oro sotto la tenace corazza*),
 - piłkarz, który niczego nie udaje i robi swoje (*un giocatore tutto sostanza e niente fronzoli*),
 - piłkarz, który wychodzi poza schemat i myślowe kalki (*uno abituato a pensare fuori dai normali schemi e clichè*),
 - polski BYK (*il TORO polacco*),
 - prawdziwy mistrz (*campione vero*),
 - solidny piłkarz (*giocatore solido*),
 - ten, który bardziej niż ktokolwiek inny reprezentuje walecznego ducha drużyny (*colui che più di ogni altro incarna lo spirito guerriero della squadra*),
 - wciąż uwielbiany przez kibiców bordowych (*ancora adesso amatissimo dai tifosi granata*),
 - kiler z Baltimory (*il Killer di Baltimora*);
- c) negatywne:
- „nasz” Kamil (*il “nostro” Kamil*),
 - Glik anty-Juventus (*Glik anti Juventus*),
 - młodzieniaszek stoi z bronią u nogi (*il giovanotto sta già affilando le armi*),
 - nakręcony Glik (*Glik 'su di giri'*),
 - obłąkany (*fuori di senno*),
 - odwieczny wróg (*'nemico' storico*),
 - ostry (*agguerrito*),
 - piłkarz, który nigdy nie cofa nogi i który uwielbia niszczyć innym karierę (*uno che non tira mai dietro la gamba e che ama stroncare le carriere altrui*),
 - rzeźnik (*il macellaio*),
 - uznany odpowiedzialnym za ciężki faul w grze i kierowanie się niespodziewanymi emocjami (*“reso responsabile di un fallo grave di giuoco”, stando alle sue inaspettate motivazioni*) [ironicznie – przyp. J.G.],
 - zło wcielone (*un cattivone nato*).

Polskie teksty zdają się stosunkowo neutralnie traktować Kamila Glika, o czym świadczy wystąpienie jednego negatywnego określenia piłkarza i nazwanie go antybohaterem oraz pojawienie się określeń wartościujących pozytywnie, które – jak wynika z analizy tekstów – są przytoczone jako sformułowania używane przez włoskich kibiców¹³. Dwa zjawiska zasługujące na szczególną uwagę to: po pierwsze użycie określenia *Polak* w tekstach polskich, co wydaje się semantycznie zbędne, ale ma to swoje stylistyczne (synonimiczne) uzasadnienie, a także w kontekście gry Kamila Glika w zagranicznym

¹³ Określenia te zostały oznaczone w tabeli znajdującym się w nawiasie skrótem WK (włoscy kibice).

klubie może być chęcią podkreślenia udziału Polaka w zagranicznych rozgrywkach; po drugie posługiwanie się pozytywnymi określeniami, których faktyczne autorstwo przypisuje się włoskim kibicom, co może być odczytywane różnie – jako niechęć Polaków do Kamila Glika¹⁴ (co jest mało prawdopodobne, jeśli weźmiemy pod uwagę treść tekstów i inne artykuły o polskim piłkarzu, które nie zostały objęte tym badaniem) lub jako niebezpośredni wyraz szczególnego szacunku, jakim Włosi darzą obrońcę za dokonania we włoskim klubie.

Liczniesze i ciekawsze z językowego punktu widzenia są włoskie określenia polskiego obrońcy. Ich bogactwo przejawia się choćby w prostym zestawieniu liczby włoskich neutralnych sformułowań (15) z polskimi (6). Wśród przykładów nacechowanych negatywnie dostrzec można różnorodne zabiegi językowe, na przykład: ironię – użycie zaimka dzierżawczego *nasz* w cudzysłowie, mające podkreślić niechęć i dystans autora do piłkarza; zastosowanie prefiksu *anty-*, który w zestawieniu z nazwą *Juventus* (klubu będącego największym rywalem FC Torino) oznacza osobę nastawioną przeciwko Juventusowi¹⁵, a zatem piłkarza nie do powstrzymania, który nie cofnie się przed niczym i ma jednego przeciwnika, którego musi pokonać za wszelką cenę (*Glik anty-Juventus*); posługiwanie się metaforą wojenną (z *bronią u nogi, odwieczny wróg*); porównanie stanu piłkarza do choroby psychicznej czy osoby będącej w stanie silnej ekscytacji (*obłąkany Glik, nakręcony Glik*¹⁶); metonimiczne określenie Kamila Glika *rzeźnikiem* – posłużenie się nazwą zawodu, która metaforycznie kojarzona jest z krwawym i bezwzględnym sposobem rozprawienia się z przeciwnikiem czy ofiarą (Doroszewski 1965: 1483); wykorzystanie rozbudowanej frazy kładącej nacisk na brutalność obrońcy (*piłkarz, który nigdy nie cofa nogi*) oraz jego domniemane przez autora zamiłowanie do niszczenia kariery kolegom po fachu (*który uwielbia niszczyć innym karierę*).

W opozycji do łatwego do przewidzenia zbioru elementów językowych wartościujących negatywnie (podkreślających brutalność i niezłomność piłkarza, ukazujących jego negatywne cechy) stoją środki włoskiego wartościowania pozytywnego. Często korzystnie ukazane są cechy, które powyżej znalazły się w grupie ocenianych *in minus*. Takie określenia jak *Assassin's Glik*¹⁷ czy *hardkor* są w kontekście wartościowane pozytywnie. Wynika z tego, iż zarówno zwolennicy, jak i przeciwnicy Kamila Glika obiektywnie dostrzegają w jego postawie te same cechy, jednakże inaczej je wartościują. Osoby popierające Polaka twierdzą, iż niekiedy brutalne zachowanie na boisku jest uzasadnione (*bru-*

¹⁴ Przytaczanie czyjejs wypowiedzi może oznaczać chęć zachowania neutralności przez autora (Antelmi 2009: 110–113).

¹⁵ Prefiks *anty-* oznacza 'przeciwieństwo, przeciwstawienie, przeciwdziałanie czemuś, zwalczanie kogoś, czegoś, na przykład *antyalkoholowy, antyfaszysta, antimilitaryzm, antypasat, antytoksyna*' (Szymczak 1999: 57).

¹⁶ Wł. *Glik 'su di giri'* oznacza dosłownie 'Glik na pełnych obrotach'; jest to metaforyczne określenie silnego zmotywowania osoby do działania, potocznego nakręcenia, bycia w stanie napięcia nerwowego (Cieśla 2002: 151, <http://www.treccani.it/>).

¹⁷ Anglicyzm we włoskim tekście odwołujący się do nazwy znanej gry *Assassin's Creed* (ang. 'kredo zabójcy'). W języku polskim wyrażenie użyte we włoskim artykule nie zostało przetłumaczone ze względu na funkcjonowanie gry w Polsce pod oryginalną nazwą. Semantycznie ukazuje ono Kamila Glika w świetle negatywnym jako Glika zabójcę, natomiast w kontekście artykułu wartościuje osobę piłkarza pozytywnie.

talny kiedy trzeba), a także że kwintesencją gry w piłkę nożną jest kierowanie się emocjami (*doceniany za charakter i bezczelność interwencji, często na granicy rozsądku, a czasami nawet poza jego granicami; piłkarz, który niczego nie udaje i robi swoje*). Autorzy przedstawiający Glika w korzystnym świetle podkreślają jego tężyznę fizyczną (*Byk¹⁸, polski BYK, nasz KAMIL¹⁹*), umiejętności (*prawdziwy mistrz*) czy uwielbienie, jakim darzą go kibice FC Torino, mimo że obrońca zmienił barwy na AS Monaco (*wciąż uwielbiany przez kibiców bordowych*).

Poza wyżej wyekscerpowanymi interpretacjami faulu oraz postawy Kamila Glika istotne jest użycie określenia *nakręcony Glik*, którym jako pierwszy posłużył się sam polski obrońca. Według autora jednego z włoskich artykułów (<http://www.corrieredellosport.it> 2017) Polak miał zamieścić na swoim profilu na portalu społecznościowym Facebook zdjęcie faulu na Giaccherinim oraz podpis, w którym określa siebie samego jako nakręconego (*su di giri*). Post ukazał się przed drugą konfrontacją Glika z Giaccherinim, do której doszło 10 maja 2017 roku w meczu decydującym o awansie do finału Ligi Mistrzów pomiędzy AS Monaco i Juventusem Turyn. Post został usunięty, lecz reakcje dziennikarzy i kibiców nie pozwoliły szybko zapomnieć o pozaboiskowym zachowaniu Glika. Jak zostało wykazane powyżej, różnie oceniany był faul na Giaccherinim i w dwojaki sposób interpretuje się ogólną postawę Kamila Glika. Także tym razem sposób, w jaki polski piłkarz przypomniał o zdarzeniu po upływie pięciu lat, został oceniony niejednoznacznie (sformułowania *Glik czuje zew derbów* czy *wyzwanie* (Pizzigallo 2017) mogą być uznane za neutralne lub wartościujące pozytywnie). Natomiast komentarze pełne oburzenia i obelg (<http://www.ansa.it/2017>) wskazują, iż zachowanie obrońcy – jak zostało to przytoczone w innym tekście – jest niesportowe (<http://www.corrieredellosport.it> 2017). Jak pisze autor kolejnego artykułu informującego o poście, Glik wywołał lawinę komentarzy i zebrał dziesięć tysięcy polubień. Trudno definitywnie określić, jaka jest przeważająca opinia publiczna na temat tej wypowiedzi piłkarza. Istotne jest też zrozumienie stosunku Glika do faulu na Giaccherinim, a zatem próba interpretacji intencji, jakie miał piłkarz, przywołując po latach dowód rywalizacji, której kontynuacja miała nastąpić niedługo po opublikowaniu zdjęcia. Intencjonalne publiczne przypomnienie kontrowersyjnego faulu może być interpretowane negatywnie, jako że takie działanie jest prawdopodobnie podyktowane dumą z brutalnej gry.

Po przyjrzeniu się różnym aspektom postrzegania samej osoby Kamila Glika, a także jego zachowań można postawić pytanie o całościowy obraz tego piłkarza, jaki rysowany jest na polskich i włoskich portalach internetowych. Mimo że pojawiają się elementy deprecjonujące jego agresywną postawę

¹⁸ Wł. *Toro* – określenie posiadające w tym kontekście dwa znaczenia: '1. gracz FC Torino; 2. byk – met. potężny, groźny mężczyzna' (<http://www.treccani.it>). Wielka litera na początku włoskiego wyrazu jest wyrazem szacunku.

¹⁹ Twórca włoskiego określenia *Kamillone nostro* posłużył się sufiksem augmentatywnym *-one*, tworząc tym samym derywat od imienia Kamil, który dosłownie należałoby przetłumaczyć jako *Kamilisko*, jednakże ze względu na częściowo pejoratywne znaczenie formantu zgrubiającego *-isko* w języku polskim w tłumaczeniu dla podkreślenia pozytywnego aspektu wielkości i potęgi piłkarza zastosowano pisownię jego imienia wersalikami. Semantycznie znaczące zabiegi graficzne niejednokrotnie pojawiają się w tekstach włoskich, a są to przede wszystkim pogrubienia czcionki w ważniejszych zdaniem autora fragmentach czy też zastosowanie pisowni wersalikami.

na boisku, to ostatecznie jego siła, brutalność i bezwzględność (cechujące go, jak wynika z badanych tekstów, w większości meczów) są doceniane, co potwierdzają liczne przykłady pozytywnego wartościowania jego osoby, szczególnie we włoskich mediach. Wydaje się więc, że pozytywna ocena Kamila Glika niweluje, a nawet przewyższa siłę negatywnej oceny faulu, jakiego dopuścił się na Emanuele Giaccherinim w 2012 roku. Cechy, za jakie jest ceniony, pokazują, że kibice oraz osoby śledzące wydarzenia piłkarskie oczekują od sportu, jakim jest piłka nożna, autentyczności, szczerości, zaangażowania, a nawet brutalności, jeśli ta jest wynikiem oddania grze.

Gatunkowo odmiennym utworem, aczkolwiek znaczącym i włączonym do niniejszej analizy, jest tekst piosenki *Glik* turyńskiego rapera Williego Peyote'a. Poniżej zostanie on zamieszczony w całości w oryginalnym zapisie zarówno w języku włoskim (Peyote 2016), jak i polskim²⁰ (autor tłumaczenia znany jest jedynie ze swojej nazwy użytkownika – *shovsky*, z której korzysta na stronie tekstowo.pl). Po faulu Glika na Giaccherinim włoski raper napisał na cześć Polaka piosenkę²¹, zatytułowaną *Glik*, w której silnie utożsamia się z piłkarzem w słowach *Glik, Glik, Glik, [...] Wyważę twojego domu drzwi, pozostaniemy hardkorowi jak Kamil Glik. Hardkor*²², osoba twarda, niezmienna, którą w języku polskim można określić jako twardziela, jest w tym tekście wartościowany pozytywnie, a jego ucieleśnieniem jest tytułowy Glik. Nie sposób nie porównać tego utworu do starożytnych peanów tworzonych na cześć bohatera. Choć początkowo zestawienie to może wydawać się zbyt śmiałe i nieprzystające, to jednak współcześni piłkarze, idole wielu kibiców, mogą być bohaterami, na których cześć tworzone są już nie pieśni, ale utwory hip-hopowe. Takim bohaterem jest Kamil Glik, tym bardziej adekwatnym, że pełnił on w FC Torino ważną funkcję kapitana, przypisuje się mu odwagę, siłę, niezłomność, waleczność (Doroszewski 1965: 593–594), a więc przymioty, których nie powstydziliby się Achilles czy Odyseusz. Współcześnie rzadko tworzone są piosenki na cześć bohaterów, piłkarzy, tym większe znaczenie zyskuje poniżej prezentowany tekst. Warto również podkreślić, iż na cześć Polaka utwór skomponował Włoch. Interesujący jest fakt, że inspiracją do powstania utworu był faul (na Giaccherinim), nieprzepisowe zagranie według zasad piłki nożnej. Jest to zatem tylko kolejne potwierdzenie, że osoby pozytywnie postrzegające Kamila Glika cenią go za cechy ambivalentnie oceniane przez ogół społeczeństwa.

²⁰ Tłumacz pod tekstem źródłowym polskiej wersji tekstu piosenki pozostawił następującą adnotację: „Angielskie frazy we włoskim tekście zostawiłem po angielsku” (http://www.tekstowo.pl/piosenka,willie_peyote,glik.html).

²¹ Teledysk doniej dostępny jest pod adresem <https://www.youtube.com/watch?v=h6f9siUFTA>.

²² Od ang. *hardcore* ‘zagorzały’ (Sobol 2007: 171), a także ‘najostrejszy z ostrych’ (Chaciński 2003: 45–46).

Glik

faccio cadere i corpi a terra, non scrivo strofe,
cronache di guerra
potrebbe andare peggio, da domani piove
merda!
e sta tranquillo qua chi non si è mai schierato
pugno chiuso e braccio alzato contro il vostro
braccio armato.
vengo a riprendermi quello che mi hanno tolto
il mio futuro è morto, sto mese sto
un po' a corto come il mese scorso
ma tutto quel che so è che non sono un black
block, sono incazzato e dammi torto.
i tuoi eroi fanno cilecca sul più bello
fighetti strapagati come Matri e Borriello
esproprio proletario ti entro in casa col crick
fanculo i radical chic restiamo hardcore
come Kamil Glik.

chorus

Glik, Glik, Glik, Glik ecc ecc
ti entro in casa col crick, restiamo hardcore
come Kamil Glik.

ehi, hai rotto il cazzo col fair play
sei un pagliaccio anche se cambi l'aka
peyote brings the pain
vogliamo il gioco sporco tanto è sporco il
mondo dove sei
lontano dagli dei, fake.
sembri quei calciatori ricchi e belli
che se toccano la palla poi si aggiustano
i capelli.
sei carino, sei sensibile e si sente
ma saresti più credibile togliessi l'assorbente.
one two three and then the four
da zitto sembro hipster ma se rappo suona
hardcore
quando scrivo è l'armageddon ma a livello
indoor
let the bodies hit the floor, resto senza nome
come i conti off shore.
i tuoi eroi fanno cilecca sul più bello
fighetti strapagati come Matri e Borriello
esproprio proletario ti entro in casa col crick
fanculo i radical chic restiamo hardcore
come Kamil Glik.

Glik

Ciała padają na ziemię, nie piszę zwrotek lecz
kroniki wojny
Może być gorzej, od jutra będzie gówno padać
nam na głowy!
Jest spokojny ten, kto nigdy nie stanął
w rządzie
Zaciśnięte pięści i ręce uniesione przeciwko
waszym uzbrojonym ręką
Przyszedłem odebrać to czego mnie pozbawili
Nie mam przyszłości, jestem splukany w tym
miesiącu tak jak i w poprzednim byłem
Ale na pewno nie jestem demonstrantem
w ustawionym w czarny blok
Jestem wkurzony, powiedz, że to błąd
Twoje gwiazdy w najważniejszych chwilach
spieprzą
Przeplacani lalusie tacy jak Matri i Boriello,
Proletariackie wywłaszczenie – wyważę
twego domu drzwi
Pieprzyć radykalny szyk, pozostaniemy
hardkorowi jak Kamil Glik

refren:

Glik, Glik, Glik, [...]
Wyważę twego domu drzwi, pozostaniemy
hardkorowi jak Kamil Glik

Hej, pierdolisz z tym fair play
Będziesz pajacem, nawet gdy zmienisz
swoją ksywkę
,Peyote brings the pain'
Chcemy gry tak brudnej, jak brudny świat
ten jest
Daleko od bogów, ,fake'
Wyglądasz jak tancerz piłkarze bogaci i piękni
Którzy po każdym kopnięciu poprawiają fryz
Jesteś ładny i wrażliwy, lecz jak się wydaje
byłbyś bardziej wiarygodny bez podpasek
,One two three and then the four'
Milcząc wyglądam jak hipster, ale kiedy rapuję
jestem hardcore
Kiedy piszę jest armagedon, ale wewnątrz
,let the bodies hit the floor',
pozostanę anonimowy jak posiadacz
zagranicznych kont
Twoje gwiazdy w najważniejszych chwilach
spieprzą
Przeplacani lalusie tacy jak Matri i Boriello,
Proletariackie wywłaszczenie – wyważę
twego domu drzwi
Pieprzyć radykalny szyk, pozostaniemy
hardkorowi jak Kamil Glik.

Duża liczba językowych zabiegów wartościujących pozytywnie i negatywnie, a więc znacząca obecność aksjologizacji w tekstach o tematyce piłkarskiej, potwierdza odmienne stanowisko wobec tego prezentowanego (i przytaczanego na początku artykułu) przez Beatę Grochałę (Grochala 2016a: 206–207). Zaprezentowany powyżej materiał językowy cechuje duża kreatywność językowa autorów tekstów komentujących piłkarską rzeczywistość. Są to zabiegi stosowane świadomie – najczęściej pojawiające się to: formanty słowotwórcze o nacechowaniu pejoratywnym bądź pozytywnym, rozwinięta metaforyka, hiperbole, paralelizm (w tekście piosenki), pozorna eufemizacja, ironia czy sięganie po wyróżnienia graficzne jak zapis wielką literą, pogrubienie czy nawet użycie wersalików w całych wyrażeniach. Wszystkie te komponenty służą autorom tekstów do realizacji określonych funkcji komunikacyjnych – przede wszystkim ekspresywnej i impresywnej. Nadawcy komunikatów wyraźnie przekazują swoje emocje i stosunek do opisywanego zdarzenia lub osoby. Formułują je w taki sposób, by ich odbiorcy przyjęli podobny punkt widzenia. Są to więc przekazy pełniące funkcję perswazyjną. Można zatem stwierdzić, że autorzy analizowanych tekstów to użytkownicy języka sięgający często po odpowiednie środki językowe w celu świadomej realizacji funkcji ich komunikatów zawierających z góry określoną wartość aksjologiczną.

Badany materiał wykazał, że szczególnie we włoskich artykułach na temat Kamila Glika i jego faulu na Emanuele Giaccherinim często ma miejsce pozytywna aksjologizacja cech pozornie negatywnych. Brutalność, walka za wszelką cenę czy kierowanie się emocjami (niepoparte rozważą) to tylko przykładowe cechy piłkarza bohatera, który często imponuje kibicom, fanom, obserwatorom piłki nożnej. Zauważalny jest relatywizm stosunku do niebezpiecznych zachowań piłkarza na boisku – oceniane są negatywnie, gdy wypowiedź należy do osoby sympatyzującej z drużyną przeciwną, lub pozytywnie, gdy głos zabiera obserwator kibicujący klubowi faulującego. Ponadto w przypadku Kamila Glika na podstawie zebranego materiału można zaobserwować, iż o wydarzeniach, które miały miejsce na Półwyspie Apenińskim, włoskie portale internetowe wypowiadały się obszernie, emocjonalnie i pozytywnie. Natomiast polskie media były bardziej neutralne, zachowawcze w wypowiedziach i skoncentrowane przede wszystkim na przekazaniu samego komunikatu.

Mimo że analizie zostały poddane jedynie fragmenty zebranych artykułów na temat Kamila Glika i jego piłkarskiego starcia z zawodnikiem Juventusu Turyn, to w pełni oddają one ambiwalentną percepcję postawy polskiego obrońcy. Analizując oceny jego kontrowersyjnego faulu, można dojść do wniosku, że piłkarskie zachowania mogą być przewartościowywane i cechy pozornie negatywne bywają aprobowane. Mimo że zdania są podzielone i ocena Kamila Glika oraz jego poczynąń nie jest jednoznaczna, to jednak szacunek, respekt i podziw przeważają w opiniach o tym zawodniku.

Literatura

- Agent Giaccheriniego: kara dla Glika jest śmieszna, 2012, <<https://sport.onet.pl/pilka-nozna/liga-wloska/agent-giaccheriniego-kara-dla-glika-jest-smieszna/j3y00>> (dostęp: 27.12.2018).
- Agent Giaccheriniego wściekły na wymiar kary Glika, 2012, <<http://anglia.goal.pl/239238-agent-giaccheriniego-wsciekly-na-wymiar-kary-glika.html>> (dostęp: 7.07.2017).
- Antelmi D., 2009, *Il discorso dei media*, Roma: Carocci.
- Chaciński B., 2003, *Hardkor, masakra i rzeźnia*, w: B. Chaciński, *Wypasiony słownik najmłodszej polszczyzny*, Kraków: Znak.
- Cieśla H., Jamrozik E., Sikora Penazzi J., 2002, *Wielki słownik włosko-polski*, t. 2, Warszawa: Wiedza Powszechna.
- Doroszewski W., 1965, *Słownik języka polskiego*, t. 1, Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- Fallo su Giaccherini, Glik ,su di giri', 2017, <http://www.ansa.it/sito/notizie/sport/calcio/2017/04/21/fallo-su-giaccherini-glik-su-di-giri_5f9a8a04-e1a2-40c8-9ce6-a67f97e748ad.html> (dostęp: 7.07.2017).
- Glik anti Juventus, è già clima derby: foto del fallo su Giaccherini, 2017, <<http://www.goal.com/it/notizie/glik-e-de-sanctis-due-anti-juventus-in-cerca-di-rinvincita/1ltv9hg1d0ydo18o1zodwgxn84>> (dostęp: 7.07.2017).
- Glik ritrova Giaccherini tre anni dopo le polemiche del derby, 2016, <<http://www.toro.it/archivio/5105-glik-ritrova-giaccherini-tre-anni-dopo-le-polemiche-del-derby/6198/>> (dostęp: 7.07.2017).
- Glik, è già derby: posta il fullaccio su Giaccherini, 2017, <http://www.corrieredellosport.it/news/calcio/champions-league/2017/04/21-24638644/gi_monaco-juventus-glik-su-di-giri-su-facebook/> (dostęp: 7.07.2017).
- Grochala B., 2010, *Ilość i wielkość jako parametry wartościowania w komentarzu sportowym*, w: E. Umińska-Tytoń (red.), *Ilość – wielkość – wartość*, Łódź: Archidiecezjalne Wydawnictwo Łódzkie.
- Grochala B., 2016a, *Charakterystyka medialnego dyskursu sportowego*, w: B. Witosz, K. Sujkowska-Sobisz, E. Ficek (red.), *Dyskurs i jego odmiany*, Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
- Grochala B., 2016b, *Telewizyjna transmisja sportowa w ujęciu genologii lingwistycznej na materiale transmisji meczów piłki nożnej*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Iodice L., Kamil Glik: Andale, andale Toro!, 2014, <<http://www.frickfoot.it/2014/07/kamil-glik-andale-andale-toro/>> (dostęp: 10.05.2016).
- Kostorz K., Kamil Glik antybohaterem derbów Turynu! Brutalny faul i czerwona kartka Polaka!, 2012, <<https://sportowefakty.wp.pl/pilka-nozna/326323/kamil-glik-antybohaterem-derbow-turynu-brutalny-faul-i-czerwona-kartka-polaka-wi>> (dostęp: 6.07.2017).
- Michalak P., Serie A: Czerwona kartka dla Glika za brutalny faul w derbach Turynu! Juventus – Torino 3:0, 2012, <www.2x45.info/aktualnosc/14162/serie-a-czerwona-kartka-dla-glika-za-brutalny-faul-w-derbach-turynu-juventus-torino-30-video/> (dostęp: 7.07.2017).

- Monaco, Glik: 'Juve la migliore rimasta in Champions. Il fallo su Giaccherini...', <<http://www.calciomercato.com/news/monaco-glik-juve-la-migliore-rimasta-in-champions-il-fallo-su-gi-48633>> (dostęp: 7.07.2017).
- Monassero F., *Kamil Glik c'è aria di derby, l'ex granata è "su di giri" per la sfida Monaco-Juventus*, 2017, <<http://www.lastampa.it/2017/04/21/sport/calcio/qui-toro/kamil-glik-c-aria-di-derby-lex-granata-su-di-giri-per-la-sfida-monacojuventus-e5pv2sjwZoUxDYDI7Z2PfJ/pagina.html>> (dostęp: 7.07.2017).
- Peyote W., *Glik*, <http://www.tekstowo.pl/piosenka,willie_peyote,glik.html> (dostęp: 10.05.2016).
- Pizzigallo C., 2017, *Semifinale Champions League, Glik sente aria di derby con la Juve*, <<http://www.torinotoday.it/sport/monaco-juve-champions-glik-facebook.html>> (dostęp: 7.07.2017).
- Pratesi R., 2012, *Follia Glik: il Toro resta in 10E la Juve dilaga nel derby*, <http://www.gazzetta.it/Calcio/Squadre/Juventus/01-12-2012/follia-glik-toro-resta-10-juve-dilaga-derby-913381828710_print.html> (dostęp: 7.07.2017).
- Siekiera R., 2014, *Punkt widzenia w metaforyce dziennikarzy sportowych*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Sobol E. (red.), 2007, *Nowy słownik angielsko-polski i polsko-angielski*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Stanowski K., Ćwiakała T., *Glik: – Patrę w lusterko wsteczne i widzę, że szmat drogi za mną. Naprawdę mi się udało*, 2015, <<http://weszlo.com/2015/03/19/glik-patrze-w-lusterko-wsteczne-i-widze-ze-szmat-drogi-za-mna-naprawde-mi-sie-udalo/>> (dostęp: 7.07.2017).
- Szymczak M. (red.), 1999, *Słownik języka polskiego PWN*, t. 1, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Treccani, <<http://www.treccani.it>> (dostęp: 10.05.2016).
- Vigo P., 2014, *Kamil Glik – il cuore sopra ogni cosa*, <<http://www.delinquentidelpal-lone.it/storia-kamil-glik/>> (dostęp: 10.05.2016).

Summary

Justyna Groblińska

*Positive and negative evaluation of football players' behaviours
in supporters' and journalists' discourse on Italian and Polish websites
– on the example of selected articles about Kamil Glik*

Kamil Glik is European clubs' football player and the Polish national team member. His behaviour in the football field arouses controversy repeatedly and is not estimated unequivocally. Referring to that, in the article the analysis of value judgement of Glik and his football activity (primarily his fouls) has been done. The material consists of Polish and Italian texts published on websites. Not only general positive and negative approach is significant, but also that resulting from supporting a specific football team or from the authors' nationality. a distinctive element in the article

consists of numerous and favorable opinions regarding brutal acts on the football field. The Polish and Italian media approach of Kamil Glik's behaviour points out that football manners may be re-evaluated and apparently negative characteristics can be accepted.

Słowa kluczowe: aksjologia, dyskurs sportowy, Kamil Glik, faul, piłka nożna

Key words: axiology, sport discourse, Kamil Glik, foul, football